

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Josefa Straky a Mgr. Karla Ulíka ve věci

žalobce: **spolek svaté místo**, IČO 109 32 879
sídlem Krňany 133, 257 44 Krňany

proti

žalovanému: **Městský úřad Benešov**
sídlem Masarykovo náměstí 100, 256 01 Benešov

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného,

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci se ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení vrací soudní poplatek ve výši 2 000 Kč.

Odůvodnění:

1. Žalobce podal dne 7. 8. 2022 žalobu podle § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, který spatřuje v tom, že mu žalovaný ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OVH/20978/2022/RIT odepřel pořízení kopie celého správního spisu. Předmětné správní řízení se týkalo žádosti pana V. S. o vydání společného povolení na stavbu vrtané studny na pozemku parc. Xa v katastrálním území T., a o vydání povolení k odběru podzemní vody z této studny.
2. Žalobce v žalobě uvádí, že se dne 3. 8. 2022 dostavil k žalovanému k nahlédnutí do spisu za účelem pořízení fotodokumentace a „*vypracování analýzy projektu, sloužící k doplnění odvolání*“. Pořízení fotodokumentace mu však bylo znemožněno referentkou B. R. s odkazem na „nový judikát“ týkající se ochrany autorských práv. Na výzvu žalobce k předložení tohoto judikátu referentka odpověděla, že ho nezná, ale že tak má postupovat na základě pokynu nadřízeného Ing. T. H.. Na podporu své argumentace žalobce k žalobě přiložil *Záznam o nahlédnutí do spisu*, podle kterého „*Účastník požadoval fotokopii projektové dokumentace (PD), což mu vodoprávní úřad neumožnil vzhledem k tomu, že na PD se vztahují autorská práva a p. C. [předseda žalobce – pozn. soudu] nedoložil souhlas projektanta ani žadatele o studnu.*“ Žalobce považuje postup žalovaného za šikanózní a v rozporu s § 38 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Argumentaci žalovaného ochranou autorských práv pokládá žalobce za zcestnou, přičemž odkazuje na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne

4. 12. 2013, č. j. 5 A 241/2011 - 69, a dále na zprávy o šetření Veřejného ochránce práv a komentář ke správnímu řádu.

3. Soud se v rámci ověřování podmínek řízení nejprve zabýval přípustností žaloby.
4. Podle § 82 s. ř. s. „[k]aždý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen ‚zásah‘) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.“

5. Obecně platí, že přezkoumání zákonnosti jednotlivých úkonů správních orgánů učiněných v rámci správního řízení se nelze domáhat v rámci řízení o ochraně před nezákonným zásahem. Dle judikatury Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) tak zpravidla nelze v řízení o žalobě proti nezákonnému zásahu podrobovat testu zákonnosti jednotlivé procesní úkony správního orgánu. K tomu primárně slouží žaloba proti rozhodnutí správního orgánu, k jehož vydání zpravidla probíhající řízení vede. Připuštěním zásahové žaloby v takových případech by došlo k předstiženému posouzení zákonnosti jednotlivých procesních úkonů (resp. procesního postupu správního orgánu), které však samy o sobě nemají povahu zásahu ve smyslu § 82 s. ř. s., ale jejichž zákonnost může mít význam při posuzování zákonnosti případného rozhodnutí. Ve výsledku by tak mohlo dojít až k rozložení řízení v nespočetnou řadu individuálních zásahů, které by účastník mohl napadnout nespočtem zásahových žalob, což by mohlo vést až k paralýze správního řízení (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2019, č. j. 1 Afs 458/2018 - 42, č. 3965/2020 Sb. NSS, body 25-26, a tam citovanou judikaturu).
6. Žalobní argumentace je postavena výhradně na tom, že žalovaný pochybil, když žalobci v rozporu s § 38 odst. 4 správního řádu neumožnil pořízení kopie celého správního spisu. Z žalobní argumentace však není zřejmé, jak konkrétně toto pochybení mělo žalobce zkrátit na jeho hmotných právech. Jak přitom vysvětlil Ústavní soud v nálezu ze dne 14. 1. 2020, sp. zn. III. ÚS 2383/19, připuštění žaloby na ochranu před nezákonným zásahem pouze ve vztahu k ochraně procesních práv, bez vazby do hmotněprávní sféry žalobce, by bylo zcela neúčelné.
7. Jak dovodil NSS v rozsudku ze dne 3. 12. 2020, č. j. 1 As 377/2019 - 42, za situace, kdy se účastníci probíhajícího správního řízení domnívají, „že jim bylo *nahlížení do spisu odepřeno v rozporu se zákonem, mohou takové námitky (nezákonné odepření nahlížení do spisu či nezákonné znemožnění pořízení kopií) uplatnit v žalobě brojící proti rozhodnutí, jež bylo výsledkem tohoto řízení (tedy v řízení o tzv. hlavní žalobě). V rámci přezkumu finálního rozhodnutí pak soud posoudí, zda došlo k vadě řízení před správním orgánem, resp. zda tato vada mohla mít vliv na zákonnost konečného rozhodnutí ve věci*“ (zdůraznění doplněno soudem; srov. dále rozsudky NSS ze dne 20. 7. 2011, č. j. 1 Aps 1/2011 - 101, bod 46, a ze dne 21. 12. 2011, č. j. 1 As 112/2011 - 100, část III.A.1). Zjednodušeně řečeno, proti nezákonnému odepření možnosti pořizovat kopie spisu je účastník řízení oprávněn brojit žalobou proti konečnému rozhodnutí ve věci samé, nikoliv žalobou na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu. Z téže koncepce ostatně vycházel i v žalobě odkazovaný rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 4. 12. 2013, č. j. 5 A 241/2011 - 69, v němž bylo odepření možnosti nahlížet do části správního spisu vyhodnoceno jako důvod pro vyhovění žalobě proti (konečnému) rozhodnutí správního orgánu, a nikoliv žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, jak se zřejmě mylně domnívá žalobce.
8. Soud proto shledal, že postup žalovaného, který v průběhu správního řízení žalobci neumožnil pořízení kopie celého správního spisu, v kontextu posuzované věci nemá povahu zásahu ve smyslu § 82 s. ř. s., jelikož zcela zjevně nemohl samostatně zasáhnout do hmotněprávní sféry žalobce. Přezkum tohoto procesního postupu se však žalobce může domoci v rámci případných opravných prostředků proti rozhodnutí ve věci samé, případně podáním správní žaloby proti konečnému rozhodnutí.
9. Soud pro úplnost podotýká, že podanou žalobu by nebylo možné projednat ani jako žalobu na ochranu proti nečinnosti podle § 79 odst. 1 s. ř. s., kterou se lze domáhat pouze vydání rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. Dle judikatury NSS za rozhodnutí *ve věci*

samé tak nelze považovat rozhodnutí *procesní povahy* (např. rozhodnutí o odepření kopie spisu nebo jeho části podle § 38 odst. 4 a 5 správního řádu), která nejsou způsobilá stát se předmětem soudního přezkumu v režimu § 65 s. ř. s. (srov. rozsudky NSS ze dne 15. 12. 2004 č. j. 2 Ans 4/2004 - 116, č. 506/2005 Sb. NSS, ze dne 18. 12. 2012 č. j. 9 Ans 16/2012 - 84, ze dne 4. 12. 2019, č. j. 6 Ads 118/2019 - 40, a ze dne 3. 12. 2020, č. j. 1 As 377/2019 - 42).

10. S ohledem na výše uvedené soud shledal žalobu nepřipustnou, a to proto ji podle § 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 82 s. ř. s. odmítl (výrok I).
11. Z důvodu odmítnutí žaloby soud současně nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 3 věta první s. ř. s., výrok II).
12. Jelikož řízení skončilo odmítnutím žaloby před prvním jednáním, soud podle § 10 odst. 3 věty první zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), rozhodl rovněž o vrácení žalobcem zaplaceného soudního poplatku za podání žaloby ve výši 2 000 Kč. Tato částka bude žalobci vrácena z účtu soudu do třiceti dnů od právní moci tohoto usnesení (§ 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích, výrok III).

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 14. září 2022

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
předsedkyně senátu